

Saopštenje

Media centar dostavio Inicijative predstavnicima pet opština da usvoje nove odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera

Podgorica, 4. jul 2025.

Media centar je dostavio danas inicijative predstavnicima pet opština da usvoje nove odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera. Inicijative su dostavljene predsjednicima skupština opština i predsjednicima opština Andrijevice, Berane, Budva, Nikšić i Podgorica.

Zakon o audiovizuelnim medijskim uslugama usvojen je 7. juna 2024. godine, a objavljen u "Službenom listu CG", br. 54/2024 od 1.6.2024. godine. Zakon je stupio na snagu 19.6.2024.

U članu 190 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama propisano je:

"Osnivački akti lokalnih i regionalnih javnih emitera uskladiće se sa ovim zakonom u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Rok za usaglašavanje odluka o osnivanju lokalnih javnih emitera (u opštinama koje su osnivači lokalnih javnih medijskih servisa) istekao je 19. marta 2025. godine.

Media centar poziva najodgovornije ljude u opštinama da preduzmu odmah neophodne radnje kako bi bile usvojene nove odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera.

Podsjećamo na to da se ključne novine (zakonom uspostavljene a tiču se rada lokalnih javnih emitera) odnose na imenovanje novih članova savjeta lokalnih javnih emitera. Da bi se smanjio politički uticaj na rad lokalnih javnih emitera, umjesto prakse da članove savjeta lokalnih javnih emitera predlažu javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač lokalna uprava ili država (a preko ovih članova se vršio politički uticaj), obaveza je da se novim odlukama propiše da članove savjeta imenuju ovlašćeni predlagači sa teritorije jedinice lokalne samouprave koja je osnivač javnog emitera, a koji mogu biti:

- 1) nevladine organizacije iz oblasti prosvjete, kulture i medija;
- 2) nevladine organizacije iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda, zaštite životne sredine ili zaštite prava potrošača;
- 3) sportske organizacije;
- 4) lokalna udruženja privrednika i poslodavaca, turistička ili poljoprivredna udruženja; i
- 5) reprezentativna sindikalna organizacija koja je zastupljena u Socijalnom savjetu.

Takode, jedna od ključnih novina u zakonu, usmjerena na smanjenje uticaja političkih partija na rad lokalnih javnih emitera, odnosi se na postupak razrješenja članova savjeta lokalnih javnih emitera. Umjesto dosadašnje mogućnosti da postupak razrješenja člana savjeta pokrene sam savjet ili nadležni odbor za imenovanje u skupštini opštine, sada se odlukom mora propisati mogućnost da isključivo savjet lokalnog javnog emitera može pokrenuti postupak razrješenja svog člana ukoliko nastupe razlozi predviđeni zakonom. Ovakav postupak je predviđen kako bi se spriječilo da se preko skupština opština vrši partijski uticaj na savjet, koji mora djelovati kao samostalan organ.

Podsjećamo i na to da se, osim novina koje se tiču veće samostalnosti rada ključnog upravljačkog organa u lokalnom javnom emiteru (a to je savjet), novim osnivačkim aktom javnog emitera utvrđuje:

- 1) osnovna (pružanje javnih usluga) i druga djelatnost javnog emitera;
- 2) nadležnosti, mandat, postupak imenovanja i razrješenja, prava i obaveze organa javnog emitera;
- 3) sadržaj statuta javnog emitera;
- 4) način finansiranja javnog emitera i način utvrđivanja minimalnog godišnjeg iznosa sredstava za finansiranje javnog emitera iz budžeta osnivača, u skladu sa članom 49 ovog zakona;
- 5) imovina javnog emitera;

6) javnost rada javnog emitera;

7) način i uslovi kojima se omogućava da gledaoci i slušaoci podnose predstavke i prigovore na rad javnog emitera; i

8) druga pitanja od značaja za rad javnog emitera.

Kako bi olakšao postupak usaglašavanja sa zakonskim obavezama i omogućio brže donošenje novih odluka, Media centar je, u saradnji sa predstavnicima Ministarstva kulture i medija, Agencije za audiovizuelne medijske usluge, Zajednice opštine Crne Gore, Sindikatom medija i predstavnicima lokalnih javnih emitera, pripremio Model odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera, kao i Model Statuta lokalnog javnog emitera, koje smo dostavili nadležnima u opštinama.

Izrada modela akata urađena je u okviru projekta podržanog u okviru programa Podržani=Osnaženi, koji realizuje Fond za aktivno građanstvo u partnerstvu sa Zakladom za razvoj lokalne zajednice „Slagalice“ iz Hrvatske. Program finansira Evropska unija, a kofinansira Ministarstvo javne uprave.

Ukazujemo još jednom na to da je neophodno odmah pristupiti pripremi nacrtu odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera jer se nakon pripreme nacrtu mora sprovesti javna rasprava i tek onda u skupštinskoj proceduri usvojiti novi pravni akt. Čitav ovaj postupak nosi značajno vrijeme, pa će kašnjenje u primjeni zakona biti značajno.

U ovom trenutku, opštine koje su usvojile nove odluke o osnivanju lokalnog javnog emitera i usaglasile ovaj akt sa novim zakonom su: Herceg Novi, Pljevlja, Rožaje, Cetinje, Danilovgrad, Kotor, Tivat, Bar, Bijelo Polje i Ulcinj.

Dragoljub Vuković, predsjednik Skupštine Media centra